

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 63
F: 01 478 90 13
E: pr.mko@gov.si
www.mko.gov.si

UKOM
predlagam.vladi@gov.si

Številka: 0913-18/2013/5
Datum: 4. 4. 2013

Zadeva: Predlog 4237-68: Ohranitev Semenarne Ljubljana v slovenskih rokah
Zveza: e-pošta, z dne 15. 2. 2012 (Številka: 092-68/2013/1)

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na Predlog 4237-68: Ohranitev Semenarne Ljubljana v slovenskih rokah.

PREDLOG

Predlagam, da država Slovenija naredi vse potrebno, da se ohrani Semenarno Ljubljana in preko tega ohrani vzdrževalno selekcijo in pridelavo semen avtohtonih sort zelenjave na domačih tleh. Avtohtone in udomačene slovenske sorte so prilagojene našim podnebnim razmeram, našim navadam in okusom. Semenarna nas namreč preskrbuje s semeni čebule (belokranjka, ptujska rdeča), česna (ptujski spomladanski in ptujski jesenski), fižolov (zgodnji maslenec, češnjevce, jabelski pisanec, ptujski maslenec, sivček, jeruzalemski, zorin, klemen, cipro), kolerabe (rumena maslena), korenja (ljubljsko rumeno), motovilca (žličar, ljubljanski), repe (kranjska okrogla in podolgovata), zelja (ljubljsko), solat (leda, bistra), paradižnika (sorta val), oljnih buč (slovenska golica), ajde, lucerne in krmne ogrščice. Razen tega je Semenarna s semeni udomačenih, tradicionalnih in lastnih sort prepoznavni oskrbovalec porabnikov doma in tudi v tujini.

S stečajem družbe Semenarna Ljubljana bi v Sloveniji lahko izgubili večino avtohtonih sort zelenjave. Posledično bi v Slovenijo prodrli semena gensko spremenjenih rastlin, ki so dokazano škodljiva za zdravje ljudi in živali ter za ohranjanje biotske raznovrstnosti naravnega okolja. Ob tem bi postali v celoti prehransko odvisni od multinacionalk, ki bi nam drago prodala svoja gensko spremenjena semena. Kot drugo bi v Slovenijo prispela semena, ki ne bi bila prilagojena našim podnebnim razmeram, našim navadam in okusom.

www.delo.si/zgodbe/nedeljskobranje/usoda-avtohtonih-sort-v-rokah-kapitala.html

Hrana je od nekdaj pomembna strateška surovina. Brez hrane ni življenja in hrano potrebujemo vsi. Hrano si pridelamo iz semen, zato so semena vir življenja. Prehranska varnost je pomembna za vsakogar in ne dela med ljudmi nikakršnih razlik. Ko narod ostane brez osnovnih strateških surovin, kot je pitna voda in hrana, izgubi možnosti obstoja. Ko izgubimo osnovo za obstoj, je reševanje vseh ostalih, političnih, kulturnih, ekonomskih in socialnih težav brez pomena.

Problematika semen ni vprašanje ekonomije povpraševanja in ponudbe. Ohranitev avtohtonih sort, ki so prilagojene, da uspevajo v lokalnih pogojih, omogoča ohranjanje samooskrbe in tako preživetja naroda. Torej je to vprašanje strategije preživetja, ki zadeva vse nas. To ni nikakršna novost. O pomenu oskrbe s hrano pišejo vojaški strategji že tisočletja. Ker hrana ne raste iz denarja, ampak iz semen, je ohranitev nadzora lastnimi avtohtonimi sortami ključnega pomena za prehransko varnost vsakega naroda in tako opevano samooskrbo. Predlagam torej, da se Semenarno Ljubljana ohrani in na vsak način obdrži v slovenski lasti

ODGOVOR

Veljavni predpisi (Zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin (ZSMKR) zagotavljajo, da se sorte domačega izvora (slovenskih žlahtniteljev, selekcionistov, vzdrževalcev) ne morejo izgubiti, tudi če se sorta izbriše iz sortne liste ali če vzdrževalec preneha z njenim vzdrževanjem. Zakon namreč določa, da se vzorec semena take sorte obvezno trajno shrani v gensko banko. Ker ZSMKR zahteva, da morajo biti vse sorte, ki se pridelujejo in tržijo, obvezno vpisane v sortno listo, pomeni, da se bodo vse domače sorte, ki so bile vpisane v sortno listo na predlog Semenarne in jih Semenarna tudi vzdržuje, shranile v genski banki. Pri tem je treba opozoriti še, da ZSMKR avtohtonih in tradicionalnih sort posebej ne ureja, saj ta dva pojma (avtohtone in tradicionalne sorte) v ZSMKR nista opredeljena. Pač pa ZSMKR omogoča, da se določene stare sorte poljščin in zelenjadnic vpišejo v sortno listo pod manj strogimi zahtevami, in sicer kot ohranjevalne sorte; predvsem z namenom, da se ohranja biotska raznovrstnost in preprečuje genska erozija.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje